

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ :TİCARET MAHKEMESİ

TÜRK MİLLETİ ADINA

Taraflar arasında görülen davada İzmir 5. Asliye Ticaret Mahkemesince verilen 07.05.2015 tarih ve 2014/449-2015/363 sayılı kararın Yargıtayca incelenmesinin davacı vekili tarafından istenildiği ve temyiz dilekçesinin süresi içinde verildiği anlaşılmış olmakla, dava dosyası için Tetkik Hakimi ... tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve yine dosya içerisindeki dilekçe, layihalar, duruşma tutanakları ve tüm belgeler okunup, incelendikten sonra işin gereği görüşülüp, düşünüldü:

Davacı vekili; müvekkilinin satın aldığı 23.736 USD bedelli malların ülkemize taşınması hususunda davacı ile anlaşmış, ancak malların teslim edilmediğini, bu hususta bilgi verilmediğini, yapılan araştırma sonucunda davalının anlaşmış dava dışı şirkete ait geminin batması neticesinde bahse konu malların zarar gördüğünden müvekkiline teslim imkanının kalmadığını, 6102 sayılı TTK uyarınca davalının zarardan sorumlu olduğunu ileri sürerek fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere 23.736,00 USD'nin olay tarihinden itibaren tahsilini talep ve dava etmiştir.

Davalı vekili; yetki itirazında bulunarak müvekkilinin usulüne uygun taşıma organize ederek üstüne düşen yükümlülüğünü ifa ettiğini, zararda kusurunun ve illiyet bağının bulunmadığını, özen yükümlülüğünün ihlal edilmediğini, fiili taşıyıcı ihbar olunana gerekli tüm ihtarların yapıldığını, olayın hava muhalefetiden vuku bulunduğunu, taşımanın FOB taşıma niteliğinden olduğundan malın taşıyıcıya teslimi sonrasında sorumluluğun alıcı davacıya geçtiğini, davacının basiretli davranmayarak malları sigortalatmadığını, kabul anlamına gelmemekle beraber sınırlı sorumluluk hükümlerinin uygulanması gerektiğini savunarak davanın reddini istemiştir.

İhbar olunan vekili davanın reddini istemiştir.

Mahkemece, iddia, savunma, bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamına göre; davacının davalı ile arasında navlun sözleşmesini gösterir herhangi bir anlaşma olmadığı, davalının, davacı adına düzenlediği bir faturanın bulunmadığı ve davalının yurtdışı acentesi olarak belirttiği dava dışı Rex International Forwarding Co Ltd.'nin düzenlediği 06.06.2013 tarihli REX 853130114 numaralı konşimento dışında başka bir konşimentonun bulunmadığı, dava dışı Rex International Forwarding Co Ltd.'nin akdi taşıyan olarak davada yer almadığı, davalının somut olayda taşıma işleri komisyoncusu olarak yer aldığı iddiasının aksine TTK m. 926 gereğince taşıma işini bizzat üstlendiği ve taşıyıcı sayıldığı herhangi bir navlun faturasının bulunmadığı, davalının taşıyan sıfatıyla sorumluluğu yoluna gidilemeyeceği. Labey Kuralları uyarınca da davalının konşimento düzenlememesi

gereğince taşıma işini bizzat üstlendiği ve taşıyıcı sayıldığı herhangi bir navlun faturasının bulunmadığı, davalının taşıyan sıfatıyla sorumluluğu yoluna gidilemeyeceği, Lahey Kuralları uyarınca da davalının konşimento düzenlememesi nedeniyle Lahey Konvansiyonu m. 1/a ve b bentleri gereğince sorumluluğunun bulunmadığı, dava dışı Rex International Forwarding Co Ltd.'nin Lahey Kuralları'na göre sorumluluğunun bulunduğu, fiili taşıyanın ise TTK m. 1178/1 ve TTK m. 1179/1 gereğince meydana gelen zarardan sorumlu olduğu, bu sorumluluğunun TTK m. 1191'den doğduğu, Lahey Kuralları'nca da dava dışı China Shipping Container Lines Co Ltd.'nin sorumluluğunun bulunamayacağı, davacının davalıya karşı gerek Lahey Konvansiyonu ve gerekse TTK anlamında sorumluluğu yoluna gidebilmesinin mümkün olmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Kararı, davacı vekili temyiz etmiştir.

1- Dava, taşıma sırasında zarara uğrayıp teslim edilmeyen mal bedelinin tahsili istemine ilişkin olup mahkemece, yazılı gerekçeyle davanın reddine karar verilmiştir. Ancak, 6100 sayılı Yasa'nın 184. maddesine göre, hakim tarafların iddia ve savunmalarıyla toplanan delilleri inceledikten sonra, duruşmada hazır bulunan taraflara tahkikatın tümü hakkında açıklama yapabilmeleri için söz verir. Mahkeme tarafların tahkikatın tümü hakkındaki açıklamalarından sonra, tahkikatı gerektiren bir husus kalmadığını görürse, tahkikatın bittiğini taraflara tefhim eder. Tahkikatın bittiğinin tefhiminden sonra, sözlü yargılama aşamasına geçileceği konusunda şüphe yoktur. Burada açıklığa kavuşturulması gereken husus, tahkikatın bittiğinin tefhim edildiği celseden sonra, sözlü yargılama ve hüküm için yeni bir gün tayininin zorunlu olup olmadığı hususudur. Sözlü yargılama 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 186. maddesinde düzenlenmiştir. Anılan madde uyarınca mahkeme, tahkikatın bitiminden sonra, sözlü yargılama ve hüküm için tayin olacak gün ve saatte mahkemede hazır bulunmalarını sağlamak amacıyla iki tarafı davet eder. Taraflara çıkartılacak olan davetiyede, belirlenen gün ve saatte mahkemede hazır bulunmadıkları takdirde yokluklarında hüküm verileceği hususu bildirilir. Sözlü yargılamada mahkeme, taraflara son sözlerini sorar ve hükmünü verir. Bu maddede, taraflara davetiye çıkarılacağı belirtilmiş ise de, HMK'nın 184. maddesine uygun olarak, tarafların tamamının hazır olduğu yargılama sırasında, hâkim, tarafların iddia ve savunmalarıyla toplanan delilleri inceledikten sonra, taraflara tahkikatın tümü hakkında açıklama yapabilmeleri için söz verip, tarafların bütün tahkikat hakkındaki açıklamalarını dinleyip, tahkikatı gerektiren bir hususun kalmadığını belirledikten sonra, yüzlerine karşı tahkikatın bittiğini tefhim etmişse, sözlü yargılama hakkında da görüşlerini sorması gerekir. Tahkikatın bittiğinin tefhim edildiği duruşmada, taraflardan bir kısmının hazır olmaması veya hazır olan taraflardan biri ya da tamamının, mahkemeden sözlü yargılama için duruşma günü tayin edilmesini istemeleri halinde, sözlü yargılama için HMK'nın 186. maddesine uygun olarak duruşma günü belirlenmesi ve bu durumun duruşmada olmayan taraflara meşruhatlı davetiye ile tebliğ edilmesi gerekir. Tahkikatın bittiğinin tefhim edildiği duruşmada, tarafların tamamının hazır ve sözlü yargılama için yeni duruşma günü verilmesini istemediklerini beyan etmeleri halinde, bu husus duruşma tutanağına yazıldıktan sonra, sözlü yargılamaya

geçilir, taraflara HMK'nın 186/2. maddesine göre son sözleri sorulur, son sözleri dinlendikten sonra, mahkeme hükmünü verir.

Somut uyuşmazlıkta, mahkemece, hükmün tefhim edildiği 07.05.2015 tarihli celsede sözlü yargılama aşamasına geçildiği bildirilmeden ve taraflara son sözleri sorulmadan karar verilmiştir. Yukarıdaki açıklanan yasal düzenlemelere uyulmadan hüküm kurulması, iddia ve savunma hakkının kısıtlanması niteliğinde olduğundan, adil yargılanma hakkı ile hukuki dinlenilme hakkına aykırı olup mahkemece, bu hususlar nazara alınmadan yazılı şekilde karar verilmesi doğru olmamış, bozmayı gerektirmiştir.

2- Bozma sebep ve şekline göre, davacı vekilinin sair temyiz itirazlarının, şimdilik incelenmesine gerek görülmemiştir.

SONUÇ: Yukarıda (1) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davacı vekilinin temyiz itirazının kabulü ile kararın davacı yararında **BOZULMASINA**, (2) numaralı bentte açıklanan nedenlerle davacı vekilinin sair temyiz itirazlarının şimdilik incelenmesine yer olmadığına, ödediği peşin temyiz harcının isteği halinde temyiz eden davacıya iadesine, 11/11/2019 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.